

Magyar Hírlap

Egy főre eső két fő Regen? - Dann pro Kopf auf zwei Häupter!

Autor: Domonkos László

Übersetzung: Dipl.-Ing. Björnstjerne Zindler, M.Sc.

www.Zenithpoint.de

Erstellt: 26. März 2023 – Letzte Revision: 26. März 2023

Inhaltsverzeichnis

1	Egy főre eső két fő	3
2	Regen? - Dann pro Kopf auf zwei Häupter!	5

Literatur

[Dom] Domonkos László. Egy főre eső két fő, Magyar Hírlap.

MAGYAR HÍRLAP

1 Egy főre eső két fő

[Dom]

2022. augusztus 17. szerda. 6:55

Frissítve: 2022. augusztus 17. 15:22

Augusztus a nagy magyar sereglések ideje is: Ópusztaszer, Bugac, Nemzeti Emlékpark, Kurultaj - régebben: Böszörményfalva-Kunszentmiklós is -, és majdan a Szent István-napi rendezvényözön, de jócskán van már előzetesen is. A programok sűrűjében előadások, kerekasztal-beszélgetések, árusok, eszem-iszom, találkozások, illatok, tömegek. És emberek. Az emberismeret mindenféle, mély és még mélyebb árkaival.

A különféle magyarországi eseményekre rendszeresen járok - könyvbemutatóktól nyilvános ismeretterjesztő előadásokig, konferenciáktól műsoros estekig - megszokhatták, hogy a közönség, az érdeklődő sokaság soraiban bizony az emberi fajta igen-igen széles spektrumának roppant változatos egyedeit szemlélhetjük. Van a csendes, méla áhítattal és van a töprengve-elmélázva-báméskodva figyelő, van az okulni-fejlődni vágyón valóságos vagy képletes folyvást bevéső-jegyzetelő, van a rajongó, van az összehúzott szemmel, már előre buzgón kétkedő és a többi. És távolról sem utolsósorban: az igazából csakis és kizárólag szereplésre vágyó, elfojtott kisebbségi komplexusok és őrült exhibicionista vágyak perzselő tüzeiben őrlődő. Ez utóbbi sokkal több, mint krónikus hozzá- és közbeszóló. E típus gátlástalanságánál csak barbár tapintatlansága és könyörtelen, mindenben és mindenkin áttaposni akaró, hallatlan erejű önérvényesítési kényszere erősebb. Emlékszem, egyszer, vagy tizenöt éve egy zimankós téli napon valahol Óbudán szegény Döbrentei Kornélba fojtotta bele a szót egy ilyen alak, bármily hihetetlen is: sikerrel. Megunta, amit a költő mondott és még elmondani szándékozott: azt hallgassátok meg, emberek, amit majd én - igen: ÉN! - mondok, amit majd én fogok mondani. Az igen, az majd valami lesz...!

Hogy a történelem most is, ezúttal is, ebben a zsúfolt augusztusban, is - más szereplőkkel és más helyszínen - ismételte önmagát: önmagában még nem is volna túl érdekes. A jelenség kitartó változatlansága, sőt - megkockáztatom - mindinkább terjedni, kórosan növekedni látszó burjánzása annál inkább.

Mínta folyamatosan - meglehet, nem is annyira lassan, de annál biztosabban - szaporodni látszana az önjelölt hozzá- és arcátlanul közbeszólók, a másokat, a közszereplőket, a fellépőket, a nyilvánosan megszólalni akarókat a szó szoros értelmében, már elnézést a kifejezésért, „leugató“, embernek tűnő élőlények száma. Magabiztosabbak, hangosabbak, önteltebbek-erőszakosabbak, mint valaha. Nyilván jó mestereik-mintáik vannak, pár éve még csak Fletó, azután újabban a többiek is, Bernadett-től Katinkáig, önkéntes hídfoglaló-próbálkozóktól alkalmi „tüntikék“ (de szörnyű szó, istenem!), hordó és egyéb szónokokig. És így tovább...

Emlékszem, kevesen és halkán fogták költő barátom pártját anno ott Óbudán. Utána annál többen vontak félre és fejezték ki, juttatták őszintén és hévvel érvényre felháborodásukat. Ebben a lármás augusztusban, mit tesz Isten, ez is megismétlődött. Egy kiváló, sajna, már-már teljesen elfelejtett prózaírónk, a remek Rákosy Gergely egy régi, nagyszerű kötetének ez volt a címe: Általában hallgatunk. Hát igen. Általában. Mint látjuk. Ennyire nincs, ennyire nem lenne új a Nap alatt?

Az ügyet, a több mint makacs jelenséget - de vajon csak erről van-e szó? - el lehetne intézni a régi, még a Kádár-korszakból való, igen találó helyzetfelismerő szólásmondással, miszerint Magyarországon az egy főre eső bunkók száma két fő.

Attól tartok, a dolog ennél súlyosabb, feleim.

Ennél „IS“ súlyosabb.

Mert az erőszakkal, csellel, aljasul és orvul üstökön ragadni próbált jövőt mindig az efféle emberalatti csinálmányok kísérelték meg végképp elorozni - és olykor sikerült is nekik, gondoljunk, a Moszkvában és Szentpéterváron, Berlinben és Bécsben eszelősen üvöltöző-éljenző-integető tömegekre 1917-ben és 1922-ben, 1933-ban és 1938-ban, vagy a társutasokkal együtt a kommunistáknak lelkesen ujjongó-örvendező-éljenző tízezrekre 1945-46 megszállt, romos Magyarországon. De ott voltak a fehérterrorral riogató Grósznak hasonlóan bösz lelkesültséggel tapsoló ezrek is az 1988-as novemberi sportcsarnokban... Meglehet, nem egy és nem kettő közülük - csak közbeszóló, előadó félbeszakítani, a magát tűzzel-vassal közkinccsé tenni akart... - Kezdetben.

Lássuk be: a bunkó nem azért veszélyes, mert bunkó, nem azért, mert kellemetlen, zavaró, ostoba bárdolatlanságában idegesítő. Nem. Hanem mert ez (MINDEN!) lehet - lett is, lehet is - belőle. És ez az egy főre eső két fő sok. Túl sok.

A szerző ír

2 Regen? - Dann pro Kopf auf zwei Häupter!

Mittwoch, 17. August 2022. 6:55

Aktualisierung: 17. August 2022 15:22

Der August ist auch die Zeit der großen ungarischen Veranstaltungen: Ópusztaszer, Bugac, Nemzeti Emlékpark, Kurultaj, in der Vergangenheit auch Böszörmény-Kunszentmiklós und dann die Feierlichkeiten zum Stephanstag, aber davon gibt es schon im Vorfeld reichlich. Das Programm ist vollgepackt mit Vorträgen, Diskussionsrunden, Händlern, Essen und Trinken, Begegnungen, Gerüchen und Ansammlungen. Und Menschen. Tiefe und tiefere Gräben menschlichen Wissens aller Art.

Regelmäßige Besucher verschiedener Veranstaltungen in Ungarn, von Buchvorstellungen bis zu öffentlichen Vorträgen, von Konferenzen bis zu Unterhaltungsabenden, haben sich daran gewöhnt, in den Reihen des Publikums, in den Reihen der interessierten Menge, ein sehr breites Spektrum der sehr unterschiedlichen menschlichen Spezies zu sehen. Da gibt es den Stummen, den in stiller Ehrfurcht Versunkenen, den, der nachdenklich, betrachtend und staunend zusieht, den, der sich ständig Notizen macht, ob real oder im übertragenen Sinne, in dem Wunsch, zu lernen und sich weiterzuentwickeln, den, der ein Fan ist, den, der schmaläugig und eifrig zweifelnd ist, und so weiter. Und zu guter Letzt, derjenige, der wirklich und ausschließlich Leistung bringen will, der im Feuer unterdrückter Minderwertigkeitskomplexe und verrückter exhibitionistischer Begierden brennt. Letzteres ist viel mehr als nur ein chronischer Zwischenruf. Das Einzige, was stärker ist als die Hemmungslosigkeit dieses Typs, ist seine barbarische Rücksichtslosigkeit und sein unerbittliches, unerhörtes Bedürfnis nach Selbstbehauptung, sein Wunsch, alles und jeden mit Füßen zu treten. Ich erinnere mich, dass einmal, vor etwa fünfzehn Jahren, an einem kühlen Wintertag irgendwo in Óbuda, ein solcher Mann dem armen Kornél Döbrentei¹ das Wort im Munde umgedreht hat, mit unglaublichem Erfolg. Müde von dem, was der Dichter gesagt hatte und zu sagen beabsichtigte: „Hört zu, Leute, was ich, ja ich sagen werde, was ich sagen werde. Das ja, das wird etwas besonderes sein...!“

Dass sich die Geschichte jetzt wiederholt, auch dieses Mal, in diesem hektischen August, mit anderen Akteuren und an anderen Orten, wäre an sich nicht allzu interessant. Die anhaltende Unveränderlichkeit des Phänomens und ich wage zu behaupten, seine wachsende, pathologische Ausbreitung, wäre um so interessanter.

Es ist, als ob die Zahl der selbsternannten Zwischenrufer, die Zahl derer, die sich dreist und unverschämte äußern, die Zahl derer, die andere förmlich „anspringen“, Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens, Interpreten, Menschen, die sich in der Öffentlichkeit äußern wollen, im wahrsten Sinne des Wortes, wenn Sie den Ausdruck entschuldigen, die Zahl der Kreaturen, die menschlich zu sein scheinen, ständig zuzunehmen scheinen, vielleicht nicht so langsam, aber dafür umso sicherer. Sie sind selbstbewusster, lauter, arroganter und gewalttätiger denn je. Offensichtlich haben sie gute Lehrmeister und Vorbilder, vor ein paar Jahren war es Fletó², in letzter Zeit der Rest, von Bernadett³ bis Katinka⁴, von freiwilligen Brückenbauern bis hin zu lässigen „Stiften“⁵ (mein Gott, ist das ein schreckliches Wort), Fass- und anderen Rednern. Und so weiter...

Ich erinnere mich an die wenigen, die damals in Óbuda auf der Seite meines Dichterfreundes standen. Später traten mehr und mehr von ihnen zur Seite und brachten ihre Empörung mit Aufrichtigkeit und Inbrunst zum Ausdruck. In diesem lärmenden August wurde wiederholt, was Gott wollte. Ein altes, großartiges Buch eines ausgezeichneten, leider heute fast völlig vergessenen Prosaschriftstellers, des großen Gergely Rákósy⁶, trug den Titel „Wir schweigen meistens“⁷. Nun, ja. Gewöhnlich. Wie wir sehen können. Ist das nicht so, ist das nicht so neu unter der Sonne?

¹Kornél Döbrentei, (1946 -), ungarischer Schriftsteller, Dichter, Journalist, Träger des Attila-József-Preises.

²Ferenc Gyurcsány, (1961 -), ungarischer Geschäftsmann, Politiker, Ministerpräsident, Vorsitzender der MSZP, Vorstand Demokratikus Koalíció. Gyurcsány erhielt als Jugendlicher den Scherznamen Fletó.

³Bernadett Szél, (1977 -), ungarische Ökonomin, Politikerin, Abgeordnete.

⁴Katalin Cseh, (1988 -), ungarische Politikerin, Mitglied des Europäischen Parlaments

⁵umgangssprachlich für Auszubildender, kleiner Junge

⁶Gergely Rákósy, (1924 - 1998), ungarischer Autor, Drehbuchautor, Journalist, freier Schriftsteller, Zeitungsredakteur, mit dem Attila-József-Preis ausgezeichnet. www.RakosyGergely.de

⁷Általában hallgatunk. Neunundzwanzig Kurzgeschichten, ausgewählt aus den vier Kurzgeschichtenbänden eines Jahrzehnts. Verlag Magveto Könyvkiadó, Budapest 1973, 575 Seiten

Die Sache, das mehr als hartnäckige Phänomen - aber mehr ist es nicht - könnte mit dem alten, sehr treffenden Spruch aus der Kádár-Ära⁸ behandelt werden, dass in Ungarn auf einen Idioten zwei Idioten kommen.

Ich fürchte, es ist ernster als das, die eine Hälfte von mir.

Es IST ernster als das.

Denn die Zukunft, die man mit Gewalt, Täuschung und den abscheulichen und heimtückischen Methoden an sich zu reißen versuchte, wurde immer wieder durch solche untermenschlichen Machenschaften unterstützt und manchmal gelang es ihnen auch, denken Sie an Moskau und St. Petersburg, in Berlin und Wien 1917 und 1922, 1933 und 1938, oder an die Zehntausende von Menschen, die zusammen mit ihren Mitläufern 1945-46 im besetzten, zerstörten Ungarn den Kommunisten begeistert zujubelten. Aber es gab auch Tausende von Menschen in der Sporthalle im November 1988, die mit großem Enthusiasmus applaudierten, genau wie Grósz⁹, der über den weißen Terror schrie. Vielleicht wollte nicht nur einer oder zwei von ihnen eingreifen, den Redner unterbrechen, mit Feuer und Schwefel ihre eigene Öffentlichkeit darstellen. Für den Anfang nur.

Seien wir ehrlich, ein Idiot ist nicht gefährlich, nur weil er ein Idiot ist, nicht weil er in seiner Dummheit unangenehm, störend, lästig ist. Nein. Aber weil dies (JEDER) sein kann, kann es auch hier sein. Und das ist eine große Sache. Zu viel.

Der Autor ist Schriftsteller

⁸János Kádár, (1912 - 1989), ungarischer Kommunist, Politiker, Generalsekretär, Ministerpräsident, Begründer der Ära Kádár.

⁹Károly Grósz, (1930 - 1996), ungarischer Kommunist, Politiker, Ministerpräsident, Generalsekretär

Alle Rechte und Pflichten beim Autor.
Übersetzung: Dipl.- Ing. Björnstjerne Zindler, M.Sc.
Im Zweifel gilt die ungarische Fassung.
Keine kommerzielle Nutzung!

L^AT_EX 2_ε

